

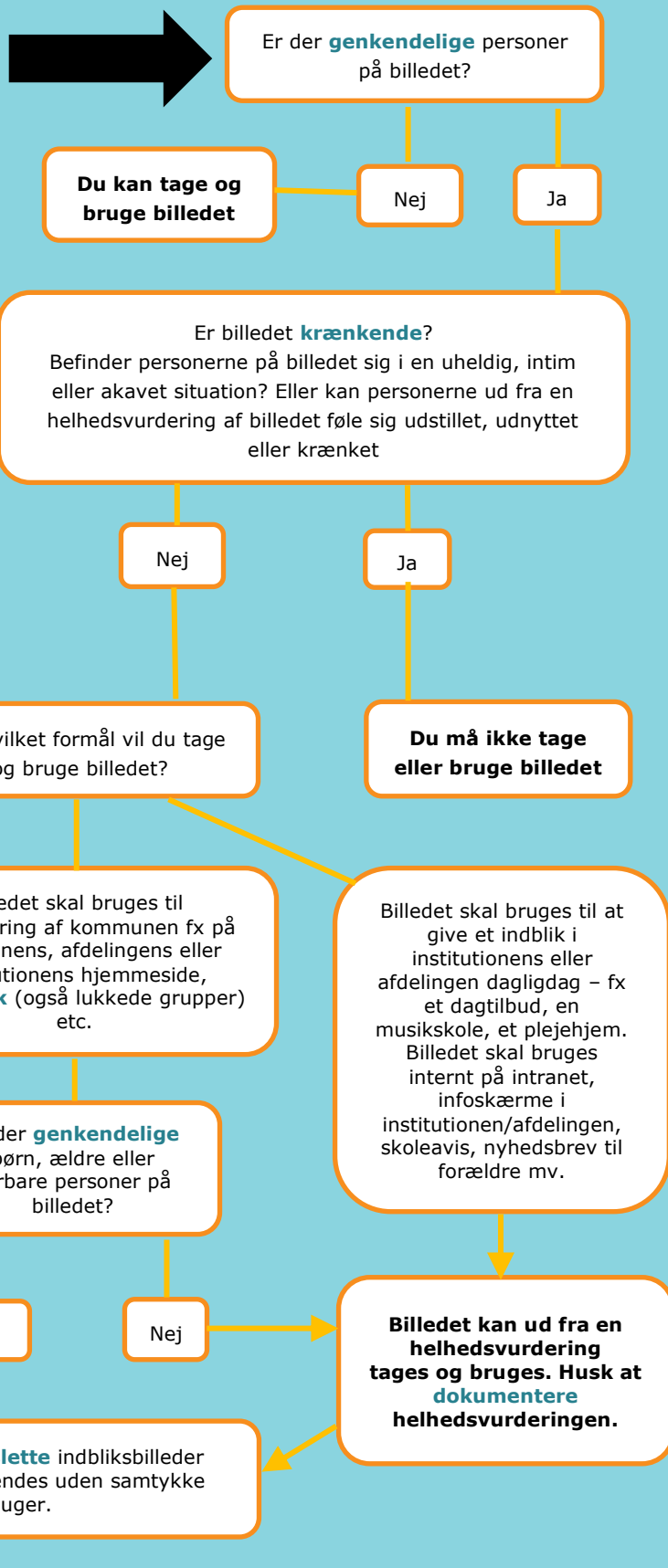
Guide til brug af billeder med borgere

Du må tage og bruge et billede med borgere, hvis

- du, efter en **helhedsvurdering**, vurderer, at brugen af billedet sker "som led i myndighedens udførelse af sine opgaver", og at billedet ikke er krænkende.
- eller
- du har indhentet et samtykke eller indgået en kontrakt med alle på billedet.

I Silkeborg Kommune anvender vi som udgangspunkt en helhedsvurdering i forbindelse med optagelse og brug af billeder.

Klik på ord med **farvet** skrift for at linke til ordforklaringen i FAQ'en

Gode råd

- 1) Tag stilling til jeres brug af billeder (hvad, hvor, hvorfor tager og bruger I billedet?)
- 2) Hav styr på sikkerheden på jeres **udstyr**
- 3) Undgå billeder der **udstiller/krænker** personer
- 4) **Oplys** at der bliver taget billeder
- 5) **Slet** indbliksbilleder efter 2-4 uger – andre når der ikke længere er brug for dem.
- 6) **Slet** billeder korrekt
- 7) **Slet** indbliksbilleder hvis en person på billedet anmoder om det (medmindre der er særlige grunde til at beholde det)

FAQ

Hvornår er der tale om genkendelige personer?

En person er genkendelig blot personen selv eller andre kan genkende personen – også selvom personen sidder med ryggen til, eller blot optræder i billedets baggrund.

Reglerne gælder derfor som udgangspunkt, når du tager billeder, hvor der optræder personer.

Kan personer føle sig krænket eller udstillet?

Billeder af personer, som befinder sig i en uheldig, intim eller akavet situation, eller som ud fra en helhedsvurdering af billedet kan føle sig udstillet, udnyttet eller krænket må hverken tages eller bruges.

Eksempler:

- En tyk mand i en svømmehal
- En ældre kvinde, der ligger i sin seng eller befinder sig i en hjælpeløs situation
- Et barn, der får skiftet ble helt eller delvist nøgen

Alderen på personen på billedet skal i den forbindelse også tages i betragtning. Hvis der er tale om billeder med **børn og unge**, skal du – som en ekstra ting – tænke på, at denne gruppe af personer skal gives en særlig beskyttelse, fordi børn og unge oftest er mindre bevidste om de risici og konsekvenser, som kan være forbundet med en behandling af personoplysninger – i dette tilfælde din brug af et billede - af dem.

Hvad er en restriktiv helhedsvurdering?

Du skal lave en særlig restriktiv helhedsvurdering, hvis der er genkendelige børn, ældre eller sårbare personer på dit billede, som du ønsker at bruge ved at bruge billedet for en større kreds – eksempelvis på en hjemmeside for kommunen/afdelingen eller institutionen eller andre offentlige steder.

Når en vurdering skal være restriktiv menes der, at du skal være særlig påpasselig og streng/kritisk i din vurdering af, om du kan bruge billedet.

Eksempelvis, hvis der er tale om et nærbillede, vil dette som udgangspunkt altid kræve samtykke at bruge på hjemmesider, hvorimod billeder, der viser situationer (og med flere personer på, som ikke er nærbilleder) bedre kan rummes i en restriktiv helhedsvurdering. Dette selvfølgelig forudsat, at ingen på billedet kan føle sig krænket udstillet mv.

Hvordan dokumenterer jeg min vurdering?

Du skal dokumentere, at du har foretaget helhedsvurderingen i en sag i et fagsystem eller i kommunens ESDH-system.

Hvis du tager og bruger billeder til de samme formål/situationer gentagne gange – eksempelvis hvis et bosted altid tager billeder til den ugentlige aktivitetstime eller hvis børnehaven hver dag tager billeder ude på legepladsen af de legende børn, skal du ikke hver uge eller hver dag lave en ny dokumentation, men kan "nøjes" med at lave en dokumentation for hvert formål/situation, og huske at opdatere dokumentationen, hvis formål/situation ændres.

Jurateamet har lavet en skabelon, som du kan anvende. Skabelonen finder du her: [Link til skabelon](#)

Skal jeg informere dem jeg tager billeder af?

Du skal som hovedregel sørge for, at den eller de personer, der er på billedet, ved, at du har tænkt dig at tage billedet, og hvad billedet vil blive brugt til, så personerne har mulighed for at reagere, hvis de ikke ønsker at medvirke på billedet.

Der er situationer, fx ved store folkemængder og åbne arrangementer, hvor det ikke er muligt at informere alle, og hvor deltagerne må have en forventning om, at der kan ske fotografering med efterfølgende brug. Her kan du undlade at informere.

Hvilket udstyr må jeg benytte?

Billeder og videosekvenser kan optages med eksempelvis tablets, telefoner, digitale kameraer eller lignende udstyr.

Du må kun bruge det udstyr, som kommunen stiller til rådighed, når der skal tages billeder mv.

Udstyret skal have kode på, og udstyret skal være krypteret. (koden til udstyret må ikke opbevares i nærhed af udstyret). Der skal være en oversigt over hvilket udstyr/enheder der opbevares billeder på, og hvem, der har adgang til udstyr/enheder.

Minimum én gang om måneden skal billeder på udstyret slettes (hvis de skal gemmes skal de flyttes til et sikkert sted – se afsnittet om hvor billeder skal gemmes)

Hvor skal billeder gemmes?

Billeder indeholder naturligt oplysninger om personer. Det betyder, at alle billeder skal opbevares et sikkert sted, hvor uvedkommende ikke kan få adgang. Mobiltelefoner og tablets er ikke sikre opbevaringssteder. Derfor skal du hurtigst muligt flytte billeder til et sikkert sted, eksempelvis fagsystemer eller kommunens ESDH-system.

Da alle som udgangspunkt kan bede om at få slettet billeder, anbefaler kommunen, at I opbevarer billederne et sted, hvor nærmeste leder altid har adgang. Det betyder, at billeder aldrig må ligge på dit digitale skrivebord eller andre steder, hvor du er den eneste, som har adgang.

Hvor længe må billeder gemmes?

Et billede må ikke opbevares længere tid end højst nødvendigt.

For at leve op til databeskyttelsesreglerne skal I sikre jer, at billeder ikke gemmes i længere tid end det, der er nødvendigt til det formål, I opbevarer dem til. I skal derfor tage stilling til, hvad billederne skal bruges til og så slette dem, når I ikke længere har et behov for at gemme dem. I kan godt have flere formål med at opbevare et billede. I skal i den forbindelse først slette billedet, når det ikke længere er nødvendigt at opbevare det til nogle af formålene.

Indbliksbilleder, der bruges efter en helhedsvurdering, eksempelvis billeder, som er delt med forældre i en børnehave for at give et løbende indblik i børnenes dagligdag, må anses for at have opfyldt dette formål efter 2-4 uger. Det er derfor Datatilsynets opfattelse, at disse billeder bør slettes allerede efter 2-4 uger. Institutionen kan dog gemme enkelte udvalgte billeder til brug for en fotobog til barnet, når det stopper. (Når I løbende sletter billederne, risikerer I heller ikke at skulle se en stor mængde billeder igennem, hvis I f.eks. bliver mødt med en anmodning om indsigt fra en forælder.)

Silkeborg Kommune anbefaler, at billeder herudover skal slettes senest 3 år efter, de er blevet taget. Ønsker du at opbevare et billede i længere tid, kan du kontakte Jurateamet.

Hvad skal et samtykke indeholde?

Du kan finde skabeloner til samtykke på [SIKO](#)

Kan en borger trække et samtykke til at bruge et billede tilbage?

Ja borgeren kan til enhver tid trække sit samtykke tilbage.

Du skal herefter sørge for at slette billedet og for at det ikke fremadrettet bruges.

Hvis en borger vælger at trække sit samtykke tilbage, påvirker det ikke lovligheden af den behandling, der er baseret på samtykke, inden tilbagekaldelsen. Tilbagekaldelse af samtykke vedrører kun den fremtidige brug af billeder.

Hvis et samtykke trækkes tilbage, indebærer det, at fotos af den pågældende, som kommunen har offentliggjort – eksempelvis på internettet, skal fjernes. Det gælder også, selv om billedet f.eks. fremgår af en pjece, som er offentliggjort som pdf-fil. Hvis der er tale om trykt materiale, kan der ikke forlanges tilbagekaldelse af materiale, der allerede er distribueret. Datatilsynet har endnu ikke taget stilling til spørgsmål vedrørende trykt materiale, der endnu ikke er distribueret. Det vil bero på de konkrete omstændigheder, om det i sådanne tilfælde kan kræves, at materialet destrueres.

Der kan gælde andre regler, hvis brugen af billedet ikke er baseret på samtykke.

Kan jeg lave en aftale/kontrakt med borgeren om brug af billede?

Ja, hvis du laver en aftale med en borger om, at du må tage et billede og bruge dette billede til et beskrevet formål, og giver borgeren betaling for brugen, så kan du bruge billedet.

Billedet må ikke være krænkende, udstille eller udnytte borgeren. Der skal her også vises større påpasselighed ved brug af billeder af børn, ældre og sårbare borgere.

Kontakt Jurateamet, hvis du har brug for at kunne indgå en kontrakt om brug af billeder af borgere.

Facebook

Der er i forhold til brug af billeder på Facebook stadig uklarhed over, hvorledes dataansvaret for personoplysninger på Facebook skal håndteres.

KL er i dialog med Datatilsynet, og vi afventer udfaldet af dialogen i forhold til kommunens brug af Facebook. Indtil der er en afklaring fra KL og Datatilsynet, har Jurateamet bedt kommunens DPO om en udtalelse om, hvorledes kommunen bør forholde sig til brug af Facebook.

Guiden vil herefter blive opdateret, når der er en afklaring af problemstillingen.

Hvor kan jeg læse mere?

Datatilsynet har lavet en vejledning/tjekliste specifikt til vuggestuer og børnehaver – [se den her](#)